

BESLUT

2020-12-14 Dnr: 20/02849

SAKEN

Morgonpasset i P3, 2020-07-01, inslag om ett statligt krisstipendium; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kravet på opartiskhet.

INSLAGET

I inslaget diskuterade tre programledare och en gästande artist ett statligt krisstipendium som artister har kunnat söka under covid-19-pandemin. Artisten sa bland annat att han avsåg lämna tillbaka de stipendiepengar han fått. Därefter sades bland annat följande.

(Pgl. 1) – Men vad då, har du inte förlorat en massa gig? [...] Varför måste du, känner du, lämna ifrån dig de här pengarna? (Artist) – För att just nu, den här sommaren har min ekonomi, den ser inte superdålig ut just nu. Så jag känner att jag inte har något behov av dessa pengar och då känns det viktigt att ge de pengarna till dem som behöver det, som mina musiker och ljudtekniker.

Artisten sa sedan att hans skivbolag sökt stödet åt alla sina artister men att det riktats kritik mot honom i sociala medier för att han tilldelats det. Därefter sades bland annat följande.

(Pgl. 2) – Jag kan inte förstå det, jag, jag tycker inte att det hade spelat någon roll om du hade sökt det själv, privat, eller om, om ett skivbolag hade sökt det. Jag menar, alltså det, vi lever ju i coronatider, alla vet att alla blir väldigt, väldigt drabbade. [...] Och framförallt, i branschen du och jag verkar i, där liksom, där vi är helt beroende av att människor kommer och tittar på oss, för det, det är så vi får pengar [...] det är liksom via gig. Inga gig, ingen inkomst, det är väldigt, väldigt enkelt. [...] Och nu fanns det en möjlighet som staten, vad är det, den här myndigheten fick i uppdrag av staten att dela ut pengar till människor som behövde, och vad, jag tycker det är helt obefogat att du får så mycket skit och hat från människor som inte har någon insyn i din ekonomi. [...] Och det tycker jag är så himla märkligt [...] att det blir liksom en moralfråga och en fråga om såhär, "var är din medmänsklighet?", "var sitter ditt hjärta egentligen?". När det är såhär, var är, var är moralen hos dig som tar dig frihet att bara såhär rent av kritisera och liksom gå på personangrepp, på folk som... (Pgl. 1) – Ska vi säga för transparensens skull att du också har fått pengar? (Pgl. 2) – Jag har också fått det här stipendiet. [...] Och jag behöver det. (Artist) – Ja, men

absolut och då ska du ta det för att det är superviktigt, alltså det finns artister som verkligen, typ mitt, mitt band, de har ju inga gig.

Sedan pratade programledarna och artisten om vem som kunde söka krisstödet och att det fanns krav på att kunna visa upp inställda gig. Artisten sa också bland annat att kritiken mot honom fått honom att må dåligt. Därefter sades bland annat följande.

(Pgl. 2) – Men det är därför, för det är det som jag tycker är så jävla vidrigt, att när folk enas om en sak och hatar så pass mycket så, så kanske människor känner att de blir tvingade in i en situation. [...] Nu har du gjort ett eget val, men det kanske finns andra på den här stipendiatlistan som är, lite som vi pratade om innan [...] att så här "men jag har 20 000 på kontot, ja, men då finns det någon annan som har det värre". Det kommer alltid finnas någon annan som har det värre. (Artist) – Ja, ja, gud, man kan alltid jämföra sig. (Pgl. 2) – Och man måste ju se på sig själv och jag, jag gillar inte att folk går in och tar sig friheter och kritiserar liksom folks val när det inte finns fakta och belägg för saker. Allt de har är liksom små siffror över någon bolagsredovisning som inte säger så mycket om man inte kan lite företagsekonomi vilket typ 80 procent av dem som kommenterar absolut inte kan.

ANMÄLAN

Anmälaren anför sammanfattningsvis följande.

En av programledarna, som själv tagit emot krisstödet till artister, avfärdade den kritik som vissa artister fått på grund av att de ansökt om stipendiet. Uttalandet fick stå oemotsagt och inslaget framstod därmed som ett ställningstagande i en politiskt känslig fråga.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför i huvudsak följande.

Morgonpasset i P3 sänds varje morgon och är ett lättsamt aktualitetsprogram som tar upp aktuella frågor ur ett humoristiskt perspektiv. Programmet bygger inte på ett skrivet manus, utan det är programledarnas och de inbjudna gästernas personligheter som i stor utsträckning präglar programmets ton och val av ämnen. Det ska även vägas in att det av anmälaren kritiserade uttalandet ingick i ett lättsamt sammanhang. Morgonpasset vänder sig till en yngre publik som är väl förtrogna med programmets humoristiska tilltal och ton.

Den aktuella dagen gästade en välkänd svensk artist studion och intervjuades av tre programledare. En av sommarens tillfälliga programledare, som annars arbetar som artist, kommenterade den inbjudna gästens resonemang och uttryckte att "vi som artister är helt beroende av att folk tittar på oss" varpå en av de andra programledarna, för transparensens skull, tydliggjorde att den tillfällige programledaren också tagit del av krisstipendiet.

Den inbjudna artisten hade fått motta både hat och hot med anledning av att han fått del av det statliga stödet. Det blev därför en diskussion om omgivningens förmåga att döma artister utifrån en schablonbild. Mot bakgrund av att den tillfällige programledaren själv arbetar som artist kunde han utifrån ett eget perspektiv åskådliggöra och problematisera frågan om kritiken mot kulturarbetare som fått del av stödet. Programledaren resonerade kring konsekvenserna av att kulturarbetare kunde känna sig tvingade att tacka nej till statligt stöd med anledning av kritik och påtryckningar från människor som inte har någon insikt i branschen och som tror att alla musiker och artister automatiskt är rika. Han tog dock inte ställning i sakfrågan, det vill säga huruvida det statliga stödet är bra eller inte.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att en av programledarna ifrågasatte att artister som tagit del av det aktuella krisstödet hade fått kritik för det. Nämnden anser att programledaren var att betrakta som en sådan företrädare för SR för vilken opartiskhetskravet gäller fullt ut. Med beaktande av den vidsträckta yttrandefriheten som ska råda i radio anser nämnden att hans kommentarer inte utgjorde något ställningstagande i strid med kravet. Inslaget strider därför inte mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Clas Barkman, Berivan Yildiz,
Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg och Erik Fichtelius efter
föredragning av Tamara Mivelli.
På granskningsnämndens vägnar
Dag Mattsson
T M. 11.
Tamara Mivelli

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.